

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/145

KARAR NO : 1982/161

ÖZET Sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin bulunmayan suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Suphi Özdemir

O L A Y : 1979 yılı Şubat ayından başlamak üzere Kahramanmaraş Pazarcık İlçesi

Tilkiler Köyü Bektaşlar Obasında öğretmenlik yapan sanık Suphi Özdemir, daha önce ilgi duyduğu görüşlere paralel olup, Kahramanmaraş ve Pazarcık çevresinde faaliyet gösteren sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü amaçlayan bir yasa dışı örgüt olan Dev-Sol isimli örgüte, öğretmenlik yaptığı köy yakın olan, Kendirli Obası öğretmeni ve bu örgütün elemanı olduğu anlaşılan Kamer Karadağ isimli şahısla tanışıp, onun teşvi-kiyle girdiği, aradan kısa bir zaman geçtikten sonra sanığın adı geçen kişiye silâh almak istediğini söylediği, Kamer Karadağ'ın kendisine Sten marka otomatik bir tabancayı 40.000 TL.sı karşılığında sağlayıp sattığı, sanığın bu tabancayı bir müddet üzerinde taşıdıktan sonra memleketi olan Adapazarı'na götürüp orada bulunan kardeşi Süha Özdemir'e emanet olarak bıraktığı, Kahramanmaraş'ta çeşitli suçlardan yakalanan ve hakkında bu nedenle soruşturma yapılmış bulunan Kamer Karadağ'ın sorgulaması sırasında, sanık Suphi Özdemir'in men sup olduğu Dev-Sol örgütünün üyesi olduğunu ve kendisine 40.000 TL.sı karşılığında bir adet Sten marka otomatik silâh sattığını söylemesi üzerine, sanık Suphi Özdemir'in suçunu kabullenerek adı geçen tabancayı kardeşi Süha Özdemir'e bıraktığını beyan ettiğini, bu beyan üzerine tabancanın güvenlik kuvvetlerince Süha Özdemir'de yakalanıp bu kişi hakkında da muamele yapıldığı, Adana-İçel İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcılığı'na ileri sürülerek, sanığın eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 141/5., 1402 sayılı Yasa'nın 17., 353 sayılı Yasa'nın 251. ve 6136 sayılı Yasa'nın 13/2. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle hakkında kamu davası açılmıştır.

1- Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi, 18.5.1981 gününde, 1981/858-548 sayı ile; sanığın Kamer Karadağ'dan silâh satın alıp, bir müddet bulundurması keyfiyetinin, sanığın savunması hilâfına yasa dışı örgüte girme suçunu oluşturmaya yeterli görülmediği, sanığın eyleminin mücerret silâh bulundurma ve taşıma eylemi olarak kabul edildiği, eylemin sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olarak işlenmediği, sanık hakkında yasa dışı Dev-Sol örgütüne girmek suçunun mahkemenin görevine girmesine karşın, 6136 sayılı Yasa'ya muhalefet suçunun görevine girmediği gerekçesiyle dava dosyasının tefrikine ve sanığa atılı 6136 sayılı Yasa'nın 13/2. maddesine uyan suça ait dava da görevsiz olduğuna karar vermiştir.

.../...

2-Adapazarı 1. Asliye Ceza Mahkemesi, 1.10.1981 gününde, 1981/351-442 sayı ile; Gölçük Donanma ve Sıkıyönetim Komutanlığı'nın 11.9.1981 gün, 1965 sayılı yazılarındaki istem gibi denilerek irtibat bulunduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Dosya kendisine gönderilen Gölçük Donanma ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi, öncelikle Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi ile Adapazarı 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nin kesinleşmiş görevsizlik kararları arasında oluşan olumsuz görev uyumsuzluğunun çözümü için yargılamanın tatiline karar vererek dosyayı Uyuşmazlık Mahkemesi'ne göndermiştir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özduval, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan Y.İsmet Ayer, Haluk Yardımcı ve Cezmi Elgin'in katılmaları ile yaptığı 19.4.1982 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Güven Sökmen'in Adli Yargı'nın görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görülmüş ve düşünüldü:

Suç, Kahramanmaraş ilini de kapsamına olarak 26.12.1978 gününde ilân edilen sıkıyönetimden sonra, 5.2.1981 gününde işlenmiştir.

Görevli yargı yerini belirlemede 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesi gözönünde tutulmalıdır. Görev sorununun çözümünde atılı suçun 15. maddede yer alması yeterli olmayıp, eylemin sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olup olmadığının açıklıkla ortaya konulması gerekir.

İncelenen dosya içeriğinden, sanığa atılı suçun (Askeri mahkemenin gerekçesi de gözönünde tutulduğunda) siyasal ve ideolojik amaçlı olduğu, sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin bulunduğu yolunda hiçbir somut kanıt rastlanmamıştır. Bu durumda, davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiğinden, Adapazarı 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

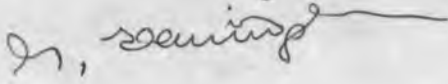
.../...

30.4.1982

SONUÇ: Adli Yargı'nın görevli bulunduğu, Adapazarı 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 1.10.1981 günlü, 1981/351-442 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 19.4.1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

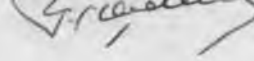
Başkan

Kenan Terzioğlu

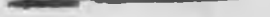
Üye

FethiÖzdural

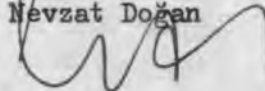
Üye

İsmail Oğuz

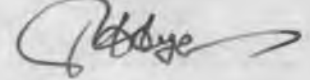
Üye

Nevzat Doğan

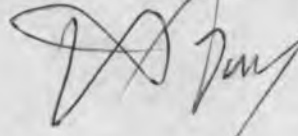
Üye

Y. İsmet Ayer

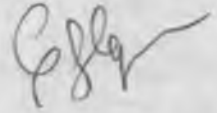
Üye

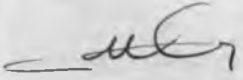
Haluk Yardımcı

Üye

Cezmi Elgin

30.4.1982

t/ç